

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2017 ROK

WSTĘP

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także całe społeczeństwo.

Alkohol jako produkt jest legalnym towarem rynkowym, ale ponieważ powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który poprzez stosowne regulacje prawne stara się ograniczać rozmiary tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu.

Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” (wydanie z 2009 roku) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialny jest za ponad 60 rodzajów chorób i urazów.

Rozmiary problemów związanych z alkoholem to również wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, jakie ponoszą budżety państw. Koszty te szacowane są przez Światową Organizację Zdrowia na poziomie 1,3 % PKB, tj. w przypadku Polski ok. 17,5 mld. zł.

Corocznie, z przyczyn pośrednio lub bezpośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu, umiera na całym świecie 2,3 mln osób. Osoby nadużywające alkoholu stanowią około 20% pacjentów ostrych dyżurów.

Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, także społeczne, takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Problem uzależnienia od alkoholu, mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową.

„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w Gminie Ruciane-Nida na 2017 rok”, zwany dalej Programem, określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r., poz. 446), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r., poz. 487 z późn. zm.).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Ruciane-Nida opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych oraz przemocy związanej z uzależnieniem.

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

I. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika wprost z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r., poz. 487 z późn. zm.).

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW W ZAKRESIE UZALEŻNIEŃ W GMINIE RUCIANE-NIDA

Dla potrzeb opracowania Programu w 2014 roku przeprowadzono Diagnozę Problemów Społecznych w Gminie Ruciane-Nida oraz na bieżąco analizowane były dane w kolejnych latach. Diagnoza i analiza problemów społecznych jest podstawą opracowania celów głównych, szczegółowych i konkretnych zadań Programu.

Uzupełnieniem danych uzyskanych w badaniach są dane jakościowe, które są wynikiem rozmów i zgłaszanych problemów przez: nauczycieli, pedagogów i dyrektorów szkół, członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Wnioski z Raportu z diagnozy problemów społecznych Gminy Ruciane-Nida

W podsumowaniu badań przeprowadzonych w Gminie Ruciane-Nida można wyróżnić zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające uwagi ze strony władz samorządowych.

1. Młodzież, a alkohol

Niemal 75% uczniów przyznaje, że chociaż raz w życiu zdarzyło im się pić alkohol. Przy czym miało to miejsce najczęściej wśród uczniów starszych w wieku ostatnich klas gimnazjum oraz w szkołach ponadgimnazjalnych. Najczęściej uczniowie wybierają piwo (49,60%), a najrzadziej wino (9,23%).

Ponad połowa ankietowanych deklaruje, że chociaż raz w życiu zdarzyło im się upić, w tym 12,14% badanych zrobiła to w ciągu ostatnich 30 dni przed przeprowadzeniem ankiety. Należy zaznaczyć, że wskaźnik spożywania alkoholu przez nieletnich w ciągu ostatnich 30 dni może świadczyć o niewystarczająco skutecznym egzekwowaniu prawa w tym zakresie. 48% uczniów upiło się chociaż raz w życiu do tego stopnia, że mieli problemy z mówieniem oraz luki w pamięci.

Tylko 35,36% uczniów ocenia ryzyko wypijania 1-2 drinków prawie codziennie za wysokie. Około ¼ badanych jest zdania, że większość ich rówieśników pije alkohol. Uważają

również, że napoje wysokokowe najlepiej zdobywać od starszych kolegów (41,49%). Jedynie nieco ponad połowa ankietowanych uczniów uznała, że rodzice nie pozwoliliby im na upijanie się.

2. Młodzież a papierosy

Tylko 31,66% ankietowanych deklaruje, że nigdy w życiu nie paliła papierosów. 40 i więcej razy zapaliło aż 19,78% osób. Niemal 20% badanych palili przynajmniej jednego papierosa dziennie.

Niespełna 8% osób uważa, że palenie papierosów od czasu do czasu stanowi ryzyko, natomiast 21,90% jest zdania, że nie niesie to za sobą żadnego ryzyka. Mimo prowadzonych kampanii antynikotynowych, jedynie 2/3 osób uważa, że regularne palenie co najmniej paczki papierosów dziennie jest dużym zagrożeniem dla zdrowia.

Uczniowie są przekonani, że sporo (31,40%) lub większość (28,76%) ich znajomych pali. Niespełna 30% uważa, że ich starsze rodzeństwo również pali.

Młodzież, a inne środki psychoaktywne

Najbardziej popularną wśród uczniów substancją psychoaktywną jest marihuana i haszysz (17,68%). Dość duża część osób, które spróbowały substancji psychoaktywnych, zdecydowało się na połączenie marihuany z alkoholem (7,39%). Zadano również pytanie, czy uczniowie chcieliby kiedyś spróbować którejś z substancji i tutaj ponownie wybór padł na marihuanę (8,71%).

4 osoby próbowały kiedyś sterydów anabolicznych, natomiast część z uczniów miała już do czynienia tzw. „twardymi” narkotykami jak kokaina (5 osób), heroina (4 osoby), 7 osób zażywało choć raz leki uspokajające lub nasenne bez recepty.

Marihuana przez niemal 30% uczniów jest za dość łatwą do zdobycia, natomiast leki uspokajające bez recepty ponad 20% określiło jako bardzo łatwe do zdobycia. Za najtrudniej dostępne zostały ocenione kokaina, ecstasy i amfetamina.

Kilkukrotne spróbowanie marihuany lub haszyszu jest uważane za niespełna połowę osób za zachowanie o dużym ryzyku. Około 5% osób myśli, że ich starsze rodzeństwo pali marihuanę lub haszysz, a niecałe 50% jest zdania, że palą ich rówieśnicy.

Jako miejsce, w którym najłatwiej można zdobyć narkotyki, uczniowie uznają dyskoteki i bary oraz mieszkanie dilerów. Badani uważają również, że ich rodzice byłoby mniej pobłażliwi w przypadku palenia marihuany i zżywania ecstasy, niż w przypadku picia alkoholu.

Młodzież, a przemoc

Nieco ponad 30% badanych uczniów jest zdania, że w ich szkole występuje problem przemocy między uczniami. Podobna liczba osób twierdzi też, że sami padli ofiarą przemocy rówieśniczej. Około 1/5 ankietowanych przyznaje, że sami stosowali przemoc wobec osób w swoim wieku. Około 6% uczniów zaznaczyło, że w ich domu występuje problem przemocy.

Ocena programów profilaktycznych

Tylko połowa zbadanych uczniów brała kiedykolwiek udział w warsztatach profilaktycznych dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych. Przy czym większość osób ocenia je raczej średnio (49,34%). Tylko 10,82% ankietowanych było bardzo zadowolonych z warsztatów, w których uczestniczyli.

Ocena problemów społecznych na terenie Gminy Ruciane-Nida

Za najważniejszy problem na terenie Gminy mieszkańcy uznali bezrobocie – dla ponad 70% osób jest to problem bardzo ważny. Niewiele mniej osób dostrzega powagę sytuacji w kwestii uzależnienia od alkoholu (53,66%). Najmniejszą wagę mieszkańcy przywiązują

problemowi narkotyków (20,12% - problem zupełnie nieważny) i uzależnieniu od Internetu i komputera (20,73% - problem zupełnie nieważny).

Zachowania ryzykowne

Dorośli mieszkańcy Gminy uważają również, że spożywanie alkoholu przez nieletnich jest poważnym problemem społecznym. Podobne zdanie mają również na temat palenia tytoniu przez osoby niepełnoletnie (30,49% - bardzo ważny problem) i przemocy w szkole (30,49% - bardzo ważny problem).

Użytki na terenie Gminy Ruciane-Nida

Około połowa ankietowanych jest zdania, że uczniowie stanowią grupę narażoną na kontakt z substancjami psychoaktywnymi. Około 1/3 badanych przyznaje również, że zna osobiście kogoś uzależnionego od narkotyków. Tylko 9,76% badanych deklaruje, że sami brali kiedyś narkotyki.

Bardzo niepokojący jest fakt, że aż 82,32% respondentów zna osoby uzależnione od alkoholu. Natomiast ponad 65% osób słyszała o przypadkach sprzedaży alkoholu nieletnim.

¼ badanych przyznaje również że czasami zdarzają się sytuacje prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwym, natomiast tyle samo osób twierdzi, że zdarza się rzadko.

Około połowa ankietowanych przyznaje, że zdarza im się czasami widywać osoby spożywające alkohol w miejscach publicznych, t.j. parki, klatki schodowe i przystanki. Trzy z badanych osób zaznaczyły, że piją alkohol codziennie, natomiast 28,05% badanych spożywa napoje alkoholowe kilka razy w miesiącu. Ponad 86% badanych jest narażonych na wdychanie dymu tytoniowego, gdyż osoby w ich otoczeniu palą. Natomiast niemal 40% przyznaje, że sami palą codziennie.

Zdecydowana większość badanych (82,93%) jest przeciwko legalizacji „miękkich” narkotyków, takich jak marihuana. Nie zgadzają się oni również (94,51%) na bardziej wyrozumiałe podejście do osób przychodzących pod wpływem alkoholu do pracy. Zdaniem badanych (93,90%), alkohol zawarty w piwie jest równie szkodliwy, co alkohol zawarty w wódce. Podobnie wygląda też ich zdanie na temat umożliwienia nieletnim kupowania papierosów – 93,90% osób jest przeciwnych.

III. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Ruciane-Nida oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele szczegółowe

1. Zwiększenie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej poprzez:

- 1) koncentrowanie i kompleksowość działań we wszystkich środowiskach (przedszkola, szkoły, rodzina, środowiska rówieśnicze) oraz wzmacnianie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów przedszkolnych, szkolnych, rodzinnych i wychowawczych, rówieśniczych, liczba uczestników tych programów, liczba realizatorów.

- 2) doskonalenie i integrowanie treści programów profilaktyki problemowej zapobiegającej szerokiemu spektrum zachowań ryzykownych;

Wskaźniki: liczba zgłoszonych do realizacji programów o udoskonalonej i zintegrowanej treści programowej.

- 3) doskonalenie metod i form oddziaływań profilaktycznych oraz stosowanie skutecznych strategii profilaktycznych;

Wskaźniki: liczba realizatorów działań profilaktycznych, którzy podwyższyli swoje kwalifikacje, liczba programów zawierających nowe metody i formy oddziaływań.

- 4) monitorowanie działań profilaktycznych;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych działań monitorujących, liczba uczestników, ilość wyników pochodzących z ewaluacji poszczególnych działań, wysokość środków przeznaczonych na realizację działań.

2. Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych, poprzez:

- 1) edukowanie i informowanie, w tym zwłaszcza edukacja publiczna;

Wskaźniki: ilość medialnych akcji informacyjnych, ilość zrealizowanych edukacyjnych programów profilaktycznych adresowanych do ogółu odbiorców, liczba uczestników.

- 2) promowanie zdrowego stylu życia, m.in. poprzez kampanie, festyny, imprezy dla mieszkańców Gminy Ruciane-Nida, zajęcia integracyjne, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży;

Wskaźniki: liczba kampanii, liczba imprez, liczba uczestników, liczba realizatorów.

3. Ograniczanie dostępności alkoholu, zwłaszcza wśród młodzieży, poprzez:

- 1) realizację programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do dzieci i młodzieży;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba uczestników.

- 2) działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu, poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrole sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych szkoleń, liczba uczestników, liczba realizatorów szkoleń,

Ilość przeprowadzonych kontroli, wyniki otrzymane z porównania z wynikami poprzednich kontroli.

4. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy związane z używaniem alkoholu, zwłaszcza dla osób uzależnionych, poprzez:

- 1) udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej w Punkcie Konsultacyjnym;

Wskaźniki: ilość przeprowadzonych konsultacji specjalistycznych, zajęć terapeutycznych, warsztatów, treningów, liczba ich uczestników.

- 2) wspieranie działania placówek leczenia odwykowego w szczególności poprzez:

- a) finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych dla uzależnionych, współuzależnionych oraz DDA, a także ofiar i sprawców przemocy domowej, uzupełniających ofertę świadczeń zdrowotnych finansowanych przez NFZ,
- b) dofinansowanie poprawy warunków bazy lokalowej i ich wyposażenia,
- c) dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji pracowników leczenia odwykowego,

Wskaźniki: ilość dodatkowych programów, liczba uczestników, jakość bazy lokalowej porównanie ze stanem poprzednim, ilość odbytych przez pracowników leczenia odwykowego szkoleń, kursów itp.

5. Zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:

- 1) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie i sytuacje kryzysowe w Punkcie Konsultacyjnym;

Wskaźniki: liczba udzielonych specjalistycznych porad/konsultacji, liczba osób korzystających z porad/konsultacji, liczba rodzin korzystających z porad/konsultacji, liczba osób udzielających porad/konsultacji.

- 2) prowadzenie programów i konsultacji edukacyjnych służących zwiększaniu kompetencji i umiejętności wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie i będących w sytuacjach kryzysowych;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba przeprowadzonych konsultacji, liczba osób, które wzięły udział w programach, liczba osób korzystających z konsultacji, liczba realizatorów programów, liczba osób przeprowadzających konsultacje.

- 3) monitorowanie sytuacji osób/rodzin objętych pomocą oraz procedurą „Niebieskiej Karty”, w których występuje również problem uzależnienia;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych działań monitorujących, liczba osób/rodzin objętych monitoringiem.

- 4) zapewnienie konsultacji specjalistycznych, psychoterapii, pomocy prawnej rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych konsultacji, form terapii, pomocy prawnej, liczba osób korzystających z tych form pomocy, liczba podmiotów współpracujących.

6. Poprawa współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez:

- 1) udzielanie pomocy merytorycznej i organizacyjnej podmiotom realizującym zadania Programu;

Wskaźniki: liczba udzielonych porad, konsultacji, szkoleń, liczba uczestników, liczba realizatorów szkoleń, liczba podmiotów.

- 2) współdziałanie z instytucjami i organizacjami w realizacji wspólnych przedsięwzięć służących poprawie skuteczności prowadzonych zadań;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych działań profilaktycznych oraz terapeutycznych, liczba uczestników, liczba współpracujących podmiotów, liczba wspólnie realizowanych zadań.

Zadania

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu:

- 1) Udzielanie pomocy osobom uzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem od alkoholu, innych substancji psychoaktywnych w następujących formach:

- a) konsultacje specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym,
- b) zajęcia edukacyjne, w tym warsztaty i treningi,
- c) zapewnienie dostępu do Ośrodka Terapii Uzależnień w Piszcu,
- d) pomoc i wsparcie psychologiczne,
- e) zajęcia będące alternatywą wobec używania substancji psychoaktywnych, wspomagające proces zdrowienia,
- f) wspieranie osób uzależnionych, po ukończonych programach terapii podstawowej i pogłębionej,
- g) pomoc udzielana osobom uzależnionym od narkotyków, hazardu, internetu, nikotyny.

- 3) Udział lub organizowanie, współorganizowanie konferencji, seminariów oraz innych form podnoszących poziom kwalifikacji z zakresu terapii uzależnień.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu:

- 1) Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych poprzez:
  - a) konsultacje specjalistów,
  - b) zajęcia edukacyjne,
  - c) warsztaty umiejętności życiowych,
  - d) treningi zachowań,
  - e) poradnictwo,
  - f) psychoterapię,
  - g) działalność z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej.
- 2) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
- 3) Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie przez:
  - a) prowadzenie procedury Niebieskiej Karty i przekazywanie jej do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego,
  - b) szkolenia dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie, w tym Zespołu Interdyscyplinarnego,
  - c) dofinansowanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie,
  - d) dofinansowanie programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie,
  - e) finansowanie pomocy psychologicznej, prawnej, pedagogicznej dla ofiar przemocy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- 1) Realizowanie, finansowanie, dofinansowywanie realizacji programów z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym:
  - a) programów informacyjno-edukacyjnych,
  - b) programów środowiskowych,
  - c) programów rówieśniczych,
  - d) programów socjoterapeutycznych oraz innych programów zawierających elementy terapii,
  - e) programów adresowanych do tzw. „grup ryzyka”, m. in.: realizacja programów interwencyjnych na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin z problemem alkoholowym,
  - f) programów nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej z zastosowaniem skutecznych strategii profilaktycznych oraz rozwiązań nowatorskich,
  - g) programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców,
- 2) Udzielanie wsparcia finansowego organizatorom wypoczynku zimowego i letniego, którego istotnym elementem będzie realizacja programu profilaktyczno-integracyjnego.
- 3) Wspieranie i finansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem zagospodarowania czasu wolnego, prowadzeniem zajęć pozalekcyjnych (zajęcia sportowe, koła zainteresowań i inne, w tym finansowanie osób prowadzących te zajęcia).
- 4) Prowadzenie edukacji publicznej we współpracy z mediami publicznymi. Organizowanie i udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach, akcjach profilaktycznych.
- 5) Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego, poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno-kulturalnych adresowanych do mieszkańców Gminy Ruciane-Nida.
- 6) Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- 7) Udział lub organizowanie, współorganizowanie szkoleń, konferencji, seminariów i innych podnoszących poziom kwalifikacji realizatorów działań z zakresu profilaktyki zintegrowanej oraz problematyki uzależnień.

- 8) Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie.
  - 9) Zakup materiałów, prasy do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.
  - 10) Inne działania z zakresu profilaktyki.
- 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień:**
- 1) Udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.
  - 2) Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, w zakresie realizacji:
    - a) programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodzin, w tym z grup podwyższonego ryzyka,
    - b) programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin,
    - c) programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi oraz uzależnionymi od narkotyków.
  - 3) Współpraca z ruchami samopomocowymi.
- 5. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Miejskiej Komisji.**
- 6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**

IV. ADRESACI DZIAŁAŃ PROGRAMU

Program adresowany jest głównie do:

- a) mieszkańców Gminy Ruciane-Nida,
- b) dzieci, młodzieży i ich rodzin,
- c) kadry pedagogicznej szkół, wychowawców przedszkoli, pedagogów oraz psychologów szkolnych,
- d) organizacji pozarządowych,
- e) lokalnych instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień,
- f) osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin,
- g) pozostałej społeczności lokalnej.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Ruciane-Nida pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18² ustawy).

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Za koordynację i realizację Programu odpowiedzialny jest inspektor ds. rozliczeń kadrowo-płacowych rozwiązywania problemów uzależnień.

Program realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym:

- komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego Ruciane-Nida oraz jednostkami organizacyjnymi Gminy Ruciane-Nida, będącymi dysponentami środków finansowych na realizację powierzonych zadań,

- szkołami, przedszkolami i placówkami oświatowymi,
- placówkami służby zdrowia,
- podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- organizacjami pozarządowymi,

VII. MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH (MKRPA)

1. Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu.
- Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych.
- Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
  - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
  - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
  - kierowanie osób zgłoszonych do MKRPA na specjalistyczne badania diagnostyczne (diagnoza choroby),
  - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
  - udział w postępowaniu sądowym.
- Wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Miejskiej Ruciane-Nida lokalizacji i limicie punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Współdziałanie w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń zgodnie z zapisami ustawy.

2. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Za udział w posiedzeniach Komisji, jej Przewodniczącemu oraz Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za każdą obecność na posiedzeniu Komisji. Odbывают się one raz w miesiącu. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość zwołania dodatkowego posiedzenia komisji.
- Wynagrodzenie miesięczne brutto dla Przewodniczącego Komisji ustala się w wysokości 400,00 zł, dla pozostałych członków Komisji 200,00 zł.
- Za czynności służbowe, takie jak udział w kontroli sklepów komisji i osób prowadzących kontrolę punktu sprzedaży napojów alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za 1 godz. w wysokości 40,00 brutto. Podstawę wynagrodzenia stanowi protokół z przeprowadzonej kontroli.
- Wypłata wynagrodzenia następuje na podstawie zestawień sporządzonych w oparciu o listy obecności, podpisanych każdorazowo przez Przewodniczącego Komisji.
- Wydatki na wynagrodzenia, szkolenia, koszty podróży służbowych (delegacje) członków komisji, utrzymanie i wyposażenie Komisji realizowane są ze środków budżetu Gminy na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.